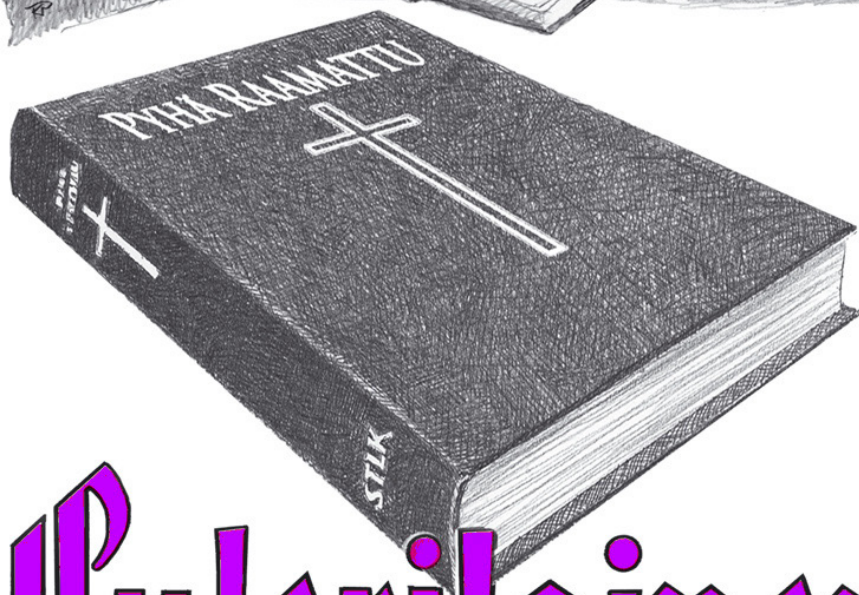

Luterilainen

NUMERO 6-7 2019 ❄ 1926 – 2019 ❄ 94. VUOSIKERTA

Jos te pysytte minun sanassani, niin te
totisesti olette minun opetuslapsiani;
ja te tulette tuntemaan totuuden,
ja totuus on tekevä teidät vapaiksi.

Joh. 8:31, 32

MARTTI LUTHER**Valvo itseäsi!****1 Tim. 4:16**

Minä en turhaan käsittele vanhurskauttamisoppia niin ahkerasti, sillä olen huolissani siitä, ettei sen anneta pysyä puhtaana. Meidän joukossamme on ja monia, jotka halveksivat sitä eivätkä pidä sitä arvossa. Me joudumme tulevaisuudessa kuuntelemaan saarnaajia, jotka saarnaavat ja käsittelevät tätä oppia veltosti ja laiskasti, ja niin se pian häviää ja tuloksena on erehdyksiä erehdysten perään. Minä haluan opetella ja opettaa tätä oppia niin kauan kuin elän; haluan saarnata siitä usein, koska näen, mitä se vaikuttaa siellä, missä se on läsnä, ja myös sen vahingon, joka koituu, kun sitä ei ole. Tämä oppi on näet se kallioperusta, jolle koko kristikunta ja Jumalan seurakunta on rakennettu. Se on myös meidän muurimme ja puolustuksemme kaikkia vihollisia ja harhaoppeja vastaan. Mikään väärä opettaja tai

pettäjä ei voi johtaa meitä harhaan eikä vangita meitä, jos pidämme tämän opin puhtaana ja väärentämättömänä. Maailmassa ei ole toista oppia tai jumalanpalvelusta, joka olisi perkeleelle ja hänen valtakunnalleen yhtä vastenmielinen ja tuottaisi hänelle yhtä suurta vahinkoa kuin tämä. Saatana ei myöskään vihaa mitään saarnaa yhtä paljon kuin tätä, ja siksi hän vainoaa niin suurilla kiusauksilla ja ahdistuksilla erityisesti jokaista sen saarnaajaa ja kuulijaa. Toiseksi hän myös yleisesti herättää tätä oppia vastaan kaikenlaisia vääriä oppeja, eripuraa ja kiusaa, jotta tämä oppi olisi maailman silmissä ruma ja inhottava ja jotta sitä halveksittaisiin ja vastustettaisiin.

Martti Luther, Tienviittoja. Suom. Anne Leu. Perussanoma: 2009. s. 290.

N:o 6 -7 2019

Kielletty sana?

”Sitä sanaa ei saa sanoa!”, poikani katsoo minua ärtyneenä ja pahoilla mielin. Hämmästyn, sillä en mielestäni ole puhunut asiattomasti tai käyttänyt rumia sanoja. Kun toivun yllätyksestäni, ymmärrän että puhuessani olin sattunut lausumaan sanan, joka palautti hänen mieleensä ikävän asian. Tuo asia oli hänelle niin harmillinen, että hän oli ilmoittanut, että sitä ei saa edes lausua.

Tuo sana on sittemmin jälleen palautunut perheessämmeikin luvallisten sanojen joukkoon, mutta se palautuu mieleeni usein erään toisen sanan kohdalla, josta olen myös saanut kuulla sanottavan, ettei sitä saa käyttää, nimittäin uskonpuhdistus. Miksi ei? Sanalla tarkoitamme tapahtumia, jotka seurasivat evankeliumin kirkastuttua Martti Lutherille Jumalan sanan, Raamatun, kautta. Moni Rooman kirkon opettama ja ylläpitämä raamatunvastainen oppi sai silloin väistyä – erityisesti oppi pelastuksesta hyvien tekojen kautta. Tämä oli seurakunnan opetuksen palaamista Raamatun puhtaaseen armonoppiin. Syntien anteeksiantamus yksin Kristuksen tähden on niin kallis aarre kurjalle ihmiselle, että kaikki muu sen rinnalla on likaa (Fil. 3:8).

Tällaisesta opetuksesta eivät kaikki kuitenkaan pidä, sillä ”usko ei ole kaikkien” (2 Tess. 3:2). Rooman kirkko ei katso uskonoppinsa olevan minkään puhdistuksen tarpeessa, vaan edelleen tuomitsee pelastuksen yksin uskosta: ”Jos joku sanoo, ettei vanhurskauttava usko ole mitään muuta kuin luottamusta jumalalliseen laupeuteen, joka antaa synnit anteeksi Kristuksen tähden, tai että vanhurskauttamisemme tapahtuu pelkästään

Luther naulaa teesinsä Wittenbergin linnankirkon oveen 31. lokakuuta 1517,

tämän luottamuksen kautta: hän olkoon erotettu.” (Kaanon 12, Trenton kirkolliskokous 1547)

Se, että joku ei halua tulla puhtaaksi, ei kuitenkaan tarkoita että hän ei ole likainen vaikka hän kuinka toista väittääkin. (Room. 3:24; 4:5; Ilm. 3:17) Mutta koska luterilainen seurakunta on uskonpuhdistuksen seurakunta, on meidänkin muistettava, ettei uskonpuhdistus ole lainkaan mennyttä historiaa vaan koska Jumalan sana on läsnä seurakunnissamme, se yhä suojelee niitä puhdistaan kaikesta erheestä. Siksi meidän tulee aina nöyryä sanan nuhdeltavaksi, puhdistettavaksi ja rohkaistavaksi. Uskonpuhdistus ulottuu näin myös jokaisen yksittäisen kristityn jokapäiväiseen elämään.

Käytämme siis rohkeasti tuota sanaa, uskonpuhdistus, sillä se pitää meidät kiinni Jumalan sanassa, joka on varma ja luotettava pesu sielun saastan puhdistamiseksi ja ainoa ase evankeliumin opin puolustamiseksi. Emme missään tapauksessa aio luopua tuosta sanasta, koska silloin kielämme ja teemme tyhjäksi armotyön, jonka Jumala sai aikaan, kun antoi evankeliumin valon loistaa 1500-luvulla säikähtäneisiin sydämiin. Loistakoon se valo Kristuksen ansiosta myös tämän lehtemme numeron kautta teille, rakkaat lukijamme.

Markus Mäkinen

Katekismusopetusta: Lunastuksen uskonkohta

Luomista koskeva ensimmäinen uskonkappale puhuu niistä asioista, joita Jumala on antanut ja yhä antaa meille ajallista elämää varten. Toinen uskonkappale kertoo Jumalan vielä suuremmasta hyvästä työstä, nimittäin lunastuksesta. Tässä on kyseessä se, että Jeesus on ansainnut meitä varten syntien anteeksiantamuksen ja avannut tien iankaikkiseen elämään.

Toisessa uskonkappaleessa on kaksi pääkohtaa. Ensiksi se, kuka Jeesus on, ja toiseksi se, mitä hän on tehnyt meidän edestämme. Tässä uskonkappaleessa tuodaan esiin se, että Jeesus on Herra. Hän on Isästä iankaikkisuudessa syntynyt, siis iankaikkinen tosi Jumala. Hän otti ihmisluonnon niin, että hän sikisi Pyhästä Hengestä. Tämä on hyvin huomionarvoinen asia, sillä näin Jeesus tuli ihmiseksi ilman syntiä. Tämä on perustava asia sille, että hän oli kykenevä lunastamaan meidät. Hänen sikiämisensä Pyhästä Hengestä on edellytys myös sille, että hän syntyi neitsyt Mariasta, siis ilman miehen myötävaikutusta. Näin Herramme Kristus on jumalihminen ja sellaisena kykenevä pelastamaan meidät. Kristuksen jumaluus on välttämätön asia siksi, että pelkkä ihminen ei voi lunastaa toisia ihmisiä synnin ja kuoleman alta. Hänen ihmisyytensä on välttämätöntä siksi, että hän meidän sijaisemme täytti Jumalan lain ja alistui kärsimykseen ja kuolemaan.

Lunastustyötä täyttäessään Kristus kärsi Jumalan säätämänä his-

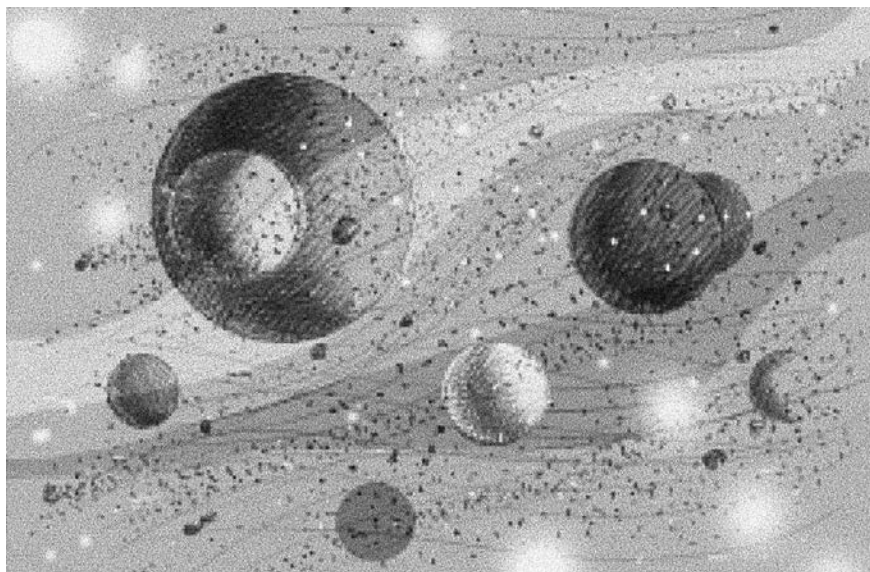
toriallisena aikana Pontius Pilatuksen hallitessa. Raamattu opettaa, että hän kuoli, kuten apostolisessa uskontunnustuksessa lausumme. Toiselta puolen Raamattu sanoo myös, että Kristus antoi henkensä. Näin hänen kuolemansakin eroaa meidän kuolemastamme siinä, että hän antoi elämänsä ilman että hänen tappajillaan oli valtaa ottaa sitä. Näin Jumalan Poika on antanut vapaaehtoisen uhrin syntiemme anteeksiantamiseksi.

Vapahtajan toimittama lunastus koskee kaikkia ihmisiä, eli jokaista, jonka sijaiseksi hän tuli ihmiseksi. Kun ihminen uskoo Kristuksen lunastustyöhön, hän turvaa siihen armoon, joka kokonaan on valmiina häntä varten. Näin tässä kuten muissakin kohdissa usko on luottamusta Jumalan hyvään ja armolliseen työhön meitä kohtaan.

Kristuksen lunastustyö on avannut syntiselle ihmiselle tien Jumalan armoon ja elämään ilman lain tuomiota. Näin uskova voi elää Jumalan lapsena ja armon vapauttamana palvelulla Jumalaa ja lähimmäistä.

Toiseen uskonkappaleeseen sisältyy vielä Kristuksen tulevat hyvät teot. Hän on tuleva tuomitsemaan elävät ja kuolleet. Kristukseen uskovalle Vapahtajan paluu ja viimeinen tuomio merkitsevät siirtymistä kaatoavaisuudesta iankaikkiseen elämään. Se usko, joka täällä kohdistuu Kristuksen sovitustyöhön, muuttuu autuaalliseksi Jumalan näkemiseksi ja häiriintymättömäksi yhteydeksi häneen autuudessa.

Kimmo Närhi

Vuosimiljoonat ja kristillinen usko

Kristillisestä maailmankuvasta, osa 7.

Kristilliseen maailmankatsomukseen kuuluu myös maapallon ikä. Evolutionistisen maailmankatsomuksen omaavat puhuvat vuosimiljoonista. He tuntuvat tietävän tarkkaan asioita niin kauaksi. Kun väite toistetaan monta kertaa, ihmiset tottuvat siihen vähitellen eikä sitä osata kyseenalaistaa. Raamatun mukaan maailman ja ihmiskunnan ikä on kuitenkin vain noin 6000 vuotta. Myös juutalaisten kalenterin mukaan nyt on menossa vasta vuosi 5779. Se on hyvin lähellä sitä, mikä saadaan Raamatusta las-

kemalla. Tarkkaan sitä ei voida laskeakaan, koska juutalaisen tavan mukaan osavuosi laskettiin täydeksi.

On ollut riittävästi aikaa viedä evankeliumi kaikkeen maailmaan. Kristus voi tulla pitämään tuomion merkkien täyttymisen puolesta milloin tahansa. Emme kuitenkaan tiedä aikaa emmekä hetkeä, milloin se tapahtuu, vaan meidän on aina oltava valmiita. Eräs Raamatun mainitsema merkki on se, ettei häntä odoteta tulevaksi.

Markku Särelä

Kuningas Joosian toimittama uskonpuhdistus.

(2 Kun. 22–23; 2 Aik. 34–35)

Kuningas Salomon jälkeen Israel jakaantui Jumalan ilmoituksen mukaan. Salomon lankeemuksen vuoksi hänen poikansa Rehabeam ei enää saanut hallita koko Israelia, vaan ainoastaan Juudan ja Benjaminin heimoja. Myös leeviläiset jäivät palvelemaan Jerusalemin temppeliä. Koska suurin osa Israelin heimoista hylkäsi Juudan, he alkoivat kutsua hallintoaluettaan Israeliksi. Näin he halusivat osoittaa, että Juuda on hylätty ja että oikea Israel on Samarian kuninkaan johtama. Todellisuudessa Juudan vähäisyydestä huolimatta sillä oli Jumalan lupaus tulevastta Messiaasta Daavidin suvusta. Samoin temppeli ja Mooseksen kautta säädetty jumalanpalvelus oli Jerusalemissa. Israel ajautuikin suureen syntiin alkamalla kuningas Jerobeamin aloitteesta oman itsekehittelemänsä jumalanpalveluksen. (1 Kun. 12:27–30)

Myöskin Juuda lankesi usein pois Jumalasta palvomaan epäjumalia. Monet sen kuninkaista lankesivat milloin äitinsä tai vaimonsa ohjailemina, milloin Israelin kuninkaan esimerkiksi uhraamaan vieraita jumalia. Joosia tuli kuninkaaksi lapsena, vain kahdeksan

vuoden iässä. Hänestä kerrotaan, että hän heti kuninkaaksi tultuaan alkoi etsiä Herraa ja että ”Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi isänsä Daavidin teitä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.” (2 Aik. 34:2) Nuorella kuninkaalla oli ehkä hurskas neuvonantaja, emme voi sanoa varmuudella. Mutta Jumala oli jo vuosisatoja ennen ilmaissut Joosian kautta tuhoavansa Israelin alttarin Beetelissä. (1 Kun. 13:2)

Noin 16-vuotiaana Jooas aloitti epäjumalanpalvelusten alasajon Juudassa sekä monissa Israelin kaupungeissa tuhoamalla epäjumalille omistettuja uhripaikkoja, joita oli monissa paikoissa – jopa Jerusalemin temppeliin oli asetettu aserapaalu. Kyseessä oli vuosisatojen aikana muodostunut lankeemuksen kulttuuri, mikä johtui ihmisen epäuskosta. Herraa Jumalaa kyllä aina jossain määrin rukoihtiin ja uhrejakin toimitettiin, mutta sen ohessa pidettiin muiden pakanallisten jumalien palvontaa yhtä tärkeänä. Epäjumalanpalvelus liittyi yleensä tietyillä elämänaloilla haluttavan menestyksen toivoon. Baalilta haluttiin sadetta ja asealta maan satoa ja niin edelleen.

Kuningas Joosialle kerrottiin, että lain kirjat olivat löytyneet temppelistä, jossa ne olivat olleet kätkössä monen hallituskauden ajan. Kuningas päätti lukea kaisen kansan kuullen Herran liitonkirjan sanat.

Samanlaista on valitettavast suomalaisen kulttuurikristilisyyskin. Moni kuuluu jo honkin paikallisseurakuntaan mutta palvoo siinä sivussa muita oman elämänsä jumalia. Kirkossa käydään, kun se näyttää sopivalta – ehkä jouluna, tai tuttavien häiden yhteydessä. Yhä enenemässä määrin on lisääntynyt myös avoin pakanallisuus. Jooga ja mindfulness ovat luonnollistuneet terveydestä huolehtimisen tavoiksi ja halloweenia pidetään vain kulttuurin rikkautena. Kansankirkollisia jumalanpalveluksia sen sijaan mainostetaan nalle-, tanssi- ja sirkusmessuina – asera on tuotu takaisin temppeliin.

Toimillaan epäjumalankuvien ja niiden palvonnan lakkauttamiseksi Joosia halusi palauttaa israelilaisia takaisin tuomaan uhrinsa Jerusalemin temppeliin. Sen vuoksi hän ollessaan noin 26-vuotias aloitti

myös työt temppelin kunnostamiseksi. Tähän on todennäköisesti innoittanut myös tuona aikana vaikuttaneiden profeettojen, Habakukin, Jeremian ja Sefanjan julistus. Näiden profeettojen julistus oli ankaraa parannussaarnaa, mutta sisälsivät myös lupauksen Messiaan rauhanvaltakunnasta. Kuitenkin ratkaiseva tapaus oli se, kun Joosialle toimitettiin ja luettiin Mooseksen lain kirja, joka oli löytynyt temppelistä. Tästä huomaamme, millaisessa rappiossa Jumalan sanan julistus tuohon aikaan oli. Kun Joosia kuuli lainkirjan sanat (erityisesti 5 Moos. 28:15–68) hän tuli suureen synnintuntoon ja va-

vistukseen: ”Suuri on Herran viha, joka on syttynyt meitä vastaan, koska isämme eivät ole totelleet tämän kirjan sanoja eivätkä tehneet mitään kaikesta siitä, mitä siinä on meille kirjoitettuna.” (2 Kun. 22:13)

Joosia sai vastauksen naisprofeetta Huldan kautta. Se ei ollut toiveikas, sillä juuri sen mitä Joosia pelkäsi, Jumala aikoi toteuttaa, nimittäin Juudan karkottamisen pakkosiirtolaisuuteen. Herralta ei kuitenkaan ollut jäänyt huomaamatta Joosian toimet hänen etsiesseen Herraa. Itse Herra Jumalahan tämän oli Joosiassa alulle saattanut. Siksi kuningas sai kuulla, että hänen aikanaan ei Juudan rangaistusta vielä tule. (2 Kun 22:19–20)

Tähän uutiseen Joosian reaktio on yllättävä ja meidän on syytä ottaa se sydämellemme. Hän nimittäin ei langennut kuningas Hiskian syntiin ajatellen: ”Onpahan rauha ja turvallisuus minun päivinäni.” (2 Kun. 20:19) Sen sijaan kuningas alkoi työhön. Hän kutsui kaikki Juudan asukkaat temppeliin ja kuullutti lainkirjan sanat heillekin. Kun Joosia oli ensi kerran kuullut Moosesen lain sanat, hän oli murtunut ja kauhuissaan, mutta Jumalan lempeys häntä kohtaan sai hänen uskonsa elpymään. Niinpä hän alkoi tehdä uskon tekoja, nimittäin julistaa sanaa niille, jotka eivät vielä olleet tulleet syntiään tuntemaan ja tarvitsivat pelastusta.

Tämä oli Joosian suuri uskonpuhdistus ja juuri näin usko toimii.

Vaikka Joosia tiesi ja oli kuullut, että Jumala aikoi väistämättä tuhota Juudan, siitä huolimatta hän tahtoi että ihmiset kääntyisivät Jumalan puoleen. Hän oli tullut tuntemaan Jumalan armon ja uski että Jumalalla on tuo sama armo tarjolla kaikille. Sen armon ja jumalantuntemisen edessä kaikki siihen asti rehottanut epäjumalanpalvelus ja saasta sai äkkilähdön. Epäjumalanpalvelus oli nimittäin niin syvälle Jerusalemin ja Juudan elämään juurtunut, että vielä Joosian kahdeksantoista hallitusvuoden jälkeenkin oli paljon puhdistettavaa ja pois pantavaa. (2 Kun 23:4–24)

Samoin oli aikanaan toisen uskonpuhdistajan, Lutherin, kohdalla. Hän oli myös kovasti lainalla murruttuaan tullut tuntemaan Jumalan vapaan armon Kristuksen sovitustyön perusteella. Ei hän voinut jäädä tuota armon aarretta vain itselleen omistamaan, vaan hän oli pakotettu julistamaan sitä kaikille. Vuosisatojen aikana unohtunut kirkkaan evankeliumin olisi moni suonut jäävän unohduksiin, mutta siellä missä Jumalan sana saa tehdä työnsä – ja sitä työtä Herramme tahtoo meissä tehdä päivittäin – siellä murtuu epäjumalien ja saastaisuuden valta ja kirkkaimpana loistaa autuaitten sielujen voitonlippu: Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen risti.

Markus Mäkinen

Uskovan päivittäinen uskonpuhdistus

Uskonpuhdistus on juhlava sana. Liitämme sen yleensä siihen tapahtumasarjaan, kun Jumala kirkasti sanansa uskonpuhdistaja Martti Lutherille ja monille muille sen jälkeen. Kuitenkin on tarpeen, että uskova päivittäin kääntyy katumuksessa ja uskossa Jumalan puoleen ja näin elää jatkuvassa uskonpuhdistuksessa. Tähän ohjaa apostoli Paavali: ”Olemme siis yhdessä hänen (Kristuksen) kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että kuten Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, mekin samalla tavalla vaeltaisimme uudessa elämässä.” (Room. 6:4)

Päivittäinen uskonpuhdistus perustuu jokapäiväiseen katumukseen ja uskoon. Tämä on kasteen soveltamista. Kaste on meille välttämätön sen tähden, että olemme syntisiä. Koko ajallisen elämäme ajan vanha ihminen vaikuttaa meissä ja aiheuttaa synnillisiä ajatuksia, sanoja ja tekoja. Siksi meidän tulee jatkuvasti tunnustaa syntimme Jumalan edessä.

Kasteessa tulimme liitetyiksi Kristuksen armon osallisuuteen.

Sen tähden meidän tulee jatkuvasti elää hänen tuomastaan syntien anteeksiantamuksesta ja soveltaa sitä itseemme. Uskovalle ei lueta syyksi hänen syntejään, vaan hän omistaa Jumalan armon. Näin päivittäinen uskonpuhdistus varjelee huolettomuudelta ja väärältä kuvitelmalta, että olisimme vailla syntiä. Se varjelee myös epätoivolta ja lain tuomiolta, sillä kasteemme ja evankeliumin lupaus kirkastaa sielullemme Jumalan armon.

Päivittäinen uskonpuhdistus vaikuttaa myös elämään. Usko ja synnissä vaeltaminen eivät sovi yhteen. Usko vaikuttaa vetäytymistä pois tämän maailman vääristä asioista. Tämän maailmanajan meno tuottaa houkutusta ahneuteen, sen vähänä pitämiseen, että Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi, sekä tätä myötä avioliiton halveksimiseen, pahoihin puheisiin lähimmäisestä ja lukemattomiin muihin synteihin.

Elämän vaellusta varten Raamattu sanoo: ”Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehotan siis teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otol-

Perhe Sanan äärellä

liseksi uhriksi. Se olkoon teidän järjellinen jumalanpalveluksenne. Älkääkä mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää, otollista ja täydellistä.” (Room. 12:1,2)

Elämän vaellus tarkoittaa Jumalan käskyjen mukaisen tien etsimistä elämän eri tilanteissa. Tässä tulee ottaa huomioon, että

epäuskoinen maailma jo apostolin aikana ja vielä enemmän nyt tuo kiusauksia. Sen tähden kristillinen elämä eroaa maailman elämästä ja ottaa ohjenuorakseen Jumalan luomisjärjestyksen sekä hänen pyhät käskynsä. Tällainen vaellus saa voimansa Jumalan armolupauksesta, kuten apostoli siihen kehottaa-kin Jumalan armahtavan laupeuden kautta.

Kimmo Närhi

Uskonpuhdistus ja ehtoollinen

Niin kuin uskonpuhdistus palautti näkyväiseen kirkkoon – nimittäin oikeaan näkyväiseen kirkkoon – oikean opin kaikissa uskonkohdissa, niin se myös palautti oikean opin pyhästä ehtoollisesta.

Oppi ehtoollisesta oli paavinkirkossa pahasti turmeltunut. Roomalaiskatolinen kirkko tosin tunnusti opin reaaliapresensistä eli Kristuksen tosi ruumiin ja veren todellisesta läsnäolosta ehtoollisessa: konsektioitu eli siunattu leipä ja viini ovat Kristuksen tosi ruumis ja veri, ei vertauskuvallisesti vaan todellisesti, olemuksellisesti. Siunatut ehtoollisaineet eivät siis kuvaa tai ole symboli Kristuksen ruumiista ja verestä, vaan ne ovat Kristuksen ruumis ja veri, se ruumis, joka Kristuksella on, ja se veri, joka hänen suonissaan virtaa ja joka ristillä vuosi, ja tämän ruumiin ja veren kaikki ehtoollisvieraat nauttivat. Ja tämä Kristuksen asettama sakramentti on armonväline, joka tuo ja lahjoittaa syntien anteeksiantamuksen. Tämä on ehtoollisen asetussanojen oikea merkitys, ja tässä luterilainen kirkko ja roomalaiskatolinen kirkko ovat yksimielisiä. Kyse ei ole mistään ”paavilaisesta jäänteestä” luterilaisessa opissa, vaan tämä on Herran Kristuksen oma opetus, kuten asetussanoista näemme (esim. Matt. 26:26-28; 1 Kor. 11:24-25).

Kuitenkin paavinkirkon ehtoollisopissa oli ja on pahoja erheitä, jotka uskonpuhdistus hylkäsi. Otamme niistä esiin kolme.

Ensinnäkin oppi messu-uhrista (messu viittaa tässä ehtoollisenviettoon). Paavinkirkon opin mukaan ehtoollinen on uhritoimitus, jossa Kristus verettömästi yhä uudelleen uhrataan syntien edestä. Kristus ansaitsi ristinkuolemallaan anteeksiantamuksen perisynnistä. Muista synneistä saadaan anteeksianto messu-uhrilla, ja tämä anteeksianto on saatavissa jopa ilman henkilökohtaista uskoa, myös jo kuolleille. Messu-uhri tuottaa nimittäin syntien anteeksiantamuksen pelkällä toimituksen suorittamisella (ex opere operato).

Uskonpuhdistuksen kirkko torjui tällaisen opin seuraavilla Kristuksesta puhuvilla raamatunkohdilla: ”Sillä hän on yhdellä uhrilla iäksi tehnyt täydellisiksi ne, jotka pyhitetään.” Hepr. 10:14. ”Ja tämän tahdon perusteella me olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan.” Hepr. 10:10. Ainoa uuden liiton uhripappi on Jeesus Kristus, joka on kerta kaikkiaan suorittanut puhdistuksen synneistä uhraamalla

itsensä sovitusuhriksi. Muuta sovitusuhria ei ole eikä tarvita. Sen sijaan ehtoollisessa kyllä osoitetaan Jumalalle kiitosuhreja uskon kautta (Hepr. 13:15; Ps. 116:17).

Ehtoollinen ei hyödytä ketään ilman uskoa pelkästään sen tähden, että se toimitetaan ja sitä vietetään. Ainoastaan katuva ja uskovaa ehtoollisvierasta se hyödyttää. Augsburgin tunnustuksen puolustus sanoo tästä: ”Samoin siis kuin lupaus on vailla hyötyä, ellei sitä oteta vastaan uskolla, samoin ehtoollisenvietto on hyödytön, ellei käsillä ole uskoa, joka varmasti on vakuuttunut siitä, että tässä tarjotaan syntien anteeksiantamus.” (XXIV, 70. TK 1948, s. 218.)

Toiseksi ehtoollisen jakaminen maallikoille vain yhdessä muodossa, toisin sanoen siten, että jaetaan vain leipä mutta ei viiniä, viini kun on varattu vain papeille. Tällainen opetus ei perustu Raamattuun. (vrt. 1 Kor. 11:23–30.) Tästä ei voi saada sitä käsitystä, että ehtoollisen molemmat muodot ei olisi asetettu koko seurakuntaa varten. Paavinkirkko halusi tällä opillaan tehdä juopaa maallikkosten ja papiston välille, kuten Augsburgin tunnustuksen puolustus toteaa (XXIII, 9; TK 1948, s. 194.)

Pitääkö seurakunnan sitten kumminkin alistua siihen, että sille ei anneta molempia muotoja, niin että Kristuksen veren nauttiminen evätään siltä – millä tahansa verukkeella? Huomionarvoinen on Puolustuksen sana: ”Älköön myös kovin hätäisesti luultako, että seurakunta hyväksyy kaiken sen ja suostuu kaikkeen siihen, mitä piispat hyväksyvät, varsinkin kun Raamattu piispoista ja paimenista ennustaa seuraavaan tapaan – niin Hesekiel sanoo: papilta katoaa opetus.” (Hes. 7:26; XXIII, 17; TK 1948, s. 195.) Tässä sana meidänkin ajallemme. On noudatettava koko sitä järjestystä ja asetusta, jonka Kristus säati ja määräsi.

Kolmanneksi oppi transsubstantiaatiosta eli siunatun leivän ja viinin olemuksellisesta muuttumisesta Kristuksen ruumiiksi ja vereksi, niin että leipä ja viini lakkaavat olemasta leipää ja viiniä ja ainoastaan näyttävät leivältä ja viiniltä. Tällainen oppi on vailla raamattuperusteita. Siunattu leipä pysyy leipänä ja siunattu viini viininä, mutta samalla ne ovat Kristuksen tosi, olemuksellinen ruumis ja veri. Emme spekuloi sillä, miten tämä on mahdollista, vaan uskomme sen asetussanojen perusteella viisas-telemta mitään. Kun asetussanat on lausuttu, Kristuksen ruumis ja veri ovat käsillä: siunattu leipä ja viini ovat Kristuksen ruumis ja veri, jotka suulla nautitaan. Transsubstantiaatio-opista sopii katsoa Lutherin sanat Schmalkaldenin uskonkohdissa (3. uskonkohta, Alttarin sakramentti; TK 1948, s. 263.)

Valitettavasti uskonpuhdistuksen kirkosta erkaantui pian reformoitu haara, joka lähti opissa ehtoollisesta kuten monessa muussakin kysymyksessä omille järkiperaisille teilleen. Luterilainen kirkko joutui käymään taistelua oikean opin puolesta kahdella rintamalla: yhtäältä paavinkirkkoa, toisaalta reformoitua kirkkoa vastaan.

Reformoidun ehtoollisopin pääarkkitehti oli Huldreich Zwingli (1484-1531), Sveitsin reformaattori, joka vaikutti Zürichissä. Hän myönsi saaneensa ehtoollisoppiinsa valaistusta yöllisessä näyssä enkeliltä, ”josta en tiedä, oliko musta vai valkoinen”. Zwinglin mukaan luterilaisilla ei ollut oman oppinsa tueksi muuta kuin ”neljä pahaista sanaa”, nimittäin Kristuksen sanat ”tämä on minun ruumiini”. Zwingli vetosi Joh. 6:63: ”Henki on se, joka tekee eläväksi, liha ei mitään hyödytä.” Hän ei huomannut – tai ollut tietävinään – että 'liha' ei viittaa tässä Kristuksen lihaan vaan ihmisen turmeltuneeseen luontoon. Asetussanat hän vaati ymmärrettäväksi kuvaannollisena puheena ja siten, että niitä selitetään Joh. 6:63:n mukaan, siten kuin hän kyseisen jakeen selitti. Siunattu leipä ja viini eivät ole Kristuksen ruumis ja veri vaan ainoastaan kuvaavat niitä, ja niiden nauttiminen tapahtuu vain uskolla, ei suulla. Ehtoollinen ei ole syntien anteeksiantamuksen tuova armonväline; syntien anteeksiantamus on tosin käsillä uskovilla uskon kautta, kun he kääntävät katseensa taivaassa olevaan – ei suinkaan ehtoollisessa läsnäolevaan – Kristukseen.

Zwingli pohjasi järkeilevän opetuksensa omiin selityksiinsä ja tulkintoihinsa ja torjui selvän Raamatun. ”Teissä on toinen henki kuin meissä”, totesi Luther Zwinglille Marburgissa v. 1529. Zwingli tarjosi Lutherille uskonveljeyden merkiksi kättä oppierosta huolimatta. Luther torjui tarjouksen.

Roomalaiskatolinen kirkko ja reformoitu kirkko, samoin kuin muutkin ei-luterilaiset kirkot ja vain nimellisesti luterilaiset kirkot, perustavat oppinsa, niiltä osin kuin se poikkeaa raamatullisluterilaisesta opista, tulkintoihin ja selityksiin. Luterilainen kirkko taas perustaa oppinsa suoraan Raamatun sanoille, ei tulkintoihin. Kristus sanoo: ”Jos te pysytte minun sanassani, te olette totisesti minun opetuslapsiani ja tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi.” (Joh. 8:31-32.) Tämä on kirjaimellisesti totta. Pysykäämme ehtoollisopissakin Kristuksen sanoissa; silloin emme voi erehtyä, niin totta kuin Kristus ei erehdy eikä johda harhaan. Ehtoollisen sakramentissakin meillä on Kristuksen kerta kaikkiaan hankkima ja ansaitsema täysi syntien anteeksiantamus, jonka saamme Kristuksen ruumiin ja veren nauttiessamme uskolla omistaa autuudeksemme, ilman lain tekoja ja omaa ansiotamme.

Risto Relander

Uskollisia työmiehiä

Aonio Paleario (1500–1570)

Syntien anteeksiantamisesta ja vanhurskauttamisestamme ja pyhityksestämme, joka tulee ainoastaan Kristukselta

Jumala ainoassa Pojassaan on lähettänyt meille luvatus profeetan pelastamaan meidät lain kirouksesta ja sovittamaan meidät Jumalan kanssa ja tekemään meistä soveliaita kaikkiin hyviin tekoihin, sillä hän on toimittaan meille jälleen tahtomme vapauden ja uudistaen meissä Jumalan kuvan (Kol. 3:10), jonka me esivanhempiemme synnin kautta olimme kadottaneet ”eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa, sillä taivaan alla ei ole muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitää pelastua.” (Apt. 4:12).

Kun näin on nyt asia, niin rientäkäämme elävässä uskossa hänen syliinsä, joka kutsuu meitä tykönsä sanoen: ”Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekevät ja taakkojen kantajat, niin minä annan teille

levon” (Matt. 11:28). Mikä lohdutus ja ilo on verrattavissa sen ihmisen iloon, joka raskaan syntikuormansa rasittamana kuulee näin suloisia ja rakkaita sanoja Jumalan Pojan suusta. Hän näin ystävällisesti lupaa virvoittaa raskautettua ja vapahtaa syntisen raskaasta taakasta.

Tämä kaikki riippuu siitä, tunnustammeko sairautemme ja viheliäisyytemme; sillä se ei voi hyvästä tietää, joka ei ole pahaa tuntenut. Tämän vuoksi sanookin Kristus: ”Jos joku janoaa, tulkoon minun tyköni ja juokoon.” (Joh. 7:37). Hän tahtoo tällä sanoa: jos ihminen ei tunnusta itseään syntiseksi, ei hänellä ole vanhurskauden janoakaan, eikä hän voi maistaa kuinka suloinen minä olen, kuinka riemullista ajatella minua, puhua minusta ja harjoittaa pyhää elämää.

Jos lain kautta olemme oppineet tuntemaan sairautemme,

"Katso, Jumalan Karitsa, joka kantaa pois maailman synnin!"

niin neuvoo meitä Johannes Kastaja tuon hyvän parantajan luo ja sanoo: "Katso, Jumalan Karitsa, joka kantaa pois maailman synnin!" (Joh. 1:29). "Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi edestämme" (Gal. 3:13). Hän parantaa meissä olevat viat. "Ja tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi" (Joh. 8:32), asettaa meidät jälleen viattomuuden tilaan ja uudistaa meissä Jumalan kuvan.

Tämän vuoksi Paavali sanookin: "Sillä niin kuin kaikki kuolevat Aadamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa" (1. Kor. 15:22). Me emme saa uskoa Aadamilta perimämme synnin olevan voimakkaampi kuin Kristuksen vanhurskaus, jonka myöskin perimme uskon kautta.

Ristiinnaulittu Kristus ja hänen armotyönsä. SLEY: 1897. s. 13–15.
(Kielellisesti varovasti nykyäikaistanut MM)

Kysy pastorilta

Mitä tarkoittaa se, kun Jeesus Luuk. 22:36:ssa sanoo: ”Se jolla ei ole, myyköön viittansa ja ostakoon miekan.”

Tämä Vapahtajamme sana painuu helposti mieleen, koska se kuulostaa niin kovin erilaiselta kuin muut Jeesuksen sanat. Tuntuu erikoista, että Jeesus on ensin kehottanut ostamaan miekan ja kohta Getsemanen puutarhassa hän käskää laittamaan miekan pois: ”Pistä miekkasi tuppeen, sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, miekkaan hukkuvat.” (Matt. 26:52)

Nämä Jeesuksen sanat Luukkaan evankeliumissa kuuluvat opetukseen, joka alkaa hänen sanoistaan apostoleille: ”Minä säädän teille, niin kuin minun Isäni on minulle säätänyt, valtakunnan, että syötte ja juotte minun pöydässäni valtakunnassani, istutte valtaistui-milla ja tuomitsette Israelin kahta-toista sukukuntaa. Simon, Simon, katso, saatana on pyrkinyt seulo-maan teitä kuin vehnänjyviä; mutta minä olen rukoillut sinun puolestasi, ettei sinun uskosi lakkaisi. Kun sinä kerran palaat, vahvista veljiäsi.” (J. 29–32)

Pietari ei voi sietää ajatusta, että hän olisi heikko opetuslapsi ja

jättäisi Jeesuksen, kuten aiemmin ne seitsemänkymmentä muuta. Sen sijaan hän uskoo että jos tuo valtakunta, josta Jeesus puhuu, tulisi väkivalloin, hän kyllä taistelisi eikä pakenisi. Siksi hän vastaa: ”Herra, sinun kanssasi olen valmis menemään sekä vankilaan että kuolemaan.” Jeesus kuitenkin kertoo, miten Pietari tulee hänet kieltämään, eikä tämä pidä kuulemastaan. (Matt. 26:35)

Jeesus sitten osoittaa apostoleille, miten väärin he vielä ymmärtävät Jumalan valtakunnan tulemisen. Vapahtaja palauttaa heidän mieliinsä, kuinka hän huolehti heistä silloinkin, kun hän oli lähettänyt heidät saarnaamaan ilman varusteita. (J. 35) Kristuksen sanat: ”Mutta nyt, se, jolla on kukkaro, ottakoon sen mukaansa, samoin laukun. Se, jolla ei ole, myyköön viittansa ja ostakoon miekan.” (J. 36) paljastavat opetuslasten epäuskon Jeesusta kohtaan ja heidän asenteensa, jonka mukaisesti he olivat varustautuneet Jerusalemiin saapumiseen hankkimalla jopa aseita. Jeesus ei siis suinkaan kehota hankkimaan aseita, vaan hän osoittaa ristiriidan, joka on Jumalan huolenpitoon luottavan uskon ja pelonsekaisen varustautumisen

"Jeesus sanoi Pietarille: "Pistä miekkasi tuppeen. Enkö joisi sitä maljaa, jonka Isä on antanut minulle?" (Joh. 18:11)

välillä. Saman nuhteen Jeesus on aikaisemmin lausunut sanoen: "Miksi olette sillä tavoin pelureita? Kuinka teillä ei ole uskoa?" (Mark. 4:40)

Miekan kantaminen oli luvallista ainoastaan Rooman sotaväelle ja siitä kiinnijääminen katsottiin kapinalliseksi toiminnaksi. Ne ostaessaan opetuslapset olivat tietämättään täyttämässä Raamatun profetioita Kristuksesta. Tämän Jeesus sanoo heille suoraan: "Sillä sanon teille, että minussa pitää käydä toteen tämän, mikä on kirjoitettu: 'Hänet luettiin ryövärien joukkoon.' Sillä se, mikä minusta on sanottu, täyttyy nyt." (J. 37) Ryövärit, lainrikkoajat ja väkivaltaiset löytyivät Jeesuksen lähipiiristä. Profeetta Jesajan kirjan sanat (Jes. 53:12) tulivat täytetyksi kahden todistajan nojalla, kun apostolit näyttivät kaksi miekkaa, jotka olivat hankkineet. (5 Moos. 17:6) Sen vuoksi Jeesus päättää keskustelun: "Riittää."

Samalla tavoin kuin Jeesuksen lausuma lain saarna paljasti apostolien epäuskon ja väkivallan, Jumalan laki paljastaa meidätkin, jotka kovin usein luotamme omaan hurskauteemme, epäuskoisiksi ja omaan järkeemme luottavaksi ohi Jumalan sanan. Siinä olemme opetuslasten joukossa ryöväreinä ja pahantekijöinä, mutta huomaamme mitä Jumalan sana meille sanoo: "Hänet luettiin rikollisten joukkoon, hän kantoi monien synnit, ja hän rukoili rikollisten puolesta. heidän syntivelkansa tuli kantamaan hän, joka luettiin yhdeksi heistä." (Jes. 53:12)

Markus Mäkinen

Ateismista kristilliseen Jumala-uskoon

Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissaan katsellaan, maailman luomisesta nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseään puolustaa.

Tekstimme tarjoaa meille perusteet uskoa Jumalan olemassaoloon. Tekstimme on apostoli Paavalin kirjeestä roomalaisille sen ensimmäisestä luvusta. Roomaan oli syntynyt kristillinen seurakunta. Se joutui tekemisiin pakanoiden kanssa, jotka eivät kaikki tunnustaneet Jumalan olemassaoloa tai sanoivat olevansa asiasta epävarmoja. Niinpä Paavali antaa kristityille selvät perusteet uskoa Jumalan olemassaoloon, jotta he voisivat antaa hyvän todistuksen ympäristössään.

Ensiksi hän tuo esille, että Jumala on näkymätön. Hän ei ole osa tätä ajallista, näkyvää maailmaa. Turha on pystyttää jumalankuvia ja -patsaita. Ne ovat ihmisen luomuksia. Ne voivat tuoda esille vain sitä, mitä ihmisessä on. Sen sijaan apostoli kehottaa meitä katselemaan luotua maailmaa eli Jumalan tekoja. Ne todistavat vastustamattomalla voimallaan Jumalan olemassaolosta, hänen viisaudestaan, taidostaan, voimastaan, suunnitelmallisuudestaan.

Näin on suurissa puitteissa, mitä tulee avaruuteen tähtineen ja linnunratoineen. Näin on, mitä tulee näkyvään kasvi- ja eläinmaailmaan sekä ihmiseen. Näin on pienissä puitteissa, mitä tulee bakteereihin, viruksiin ja muihin pieneliöihin.

Niin on myös, mitä tulee radioaaltoihin, nettiyhteyksiin ja muuhun elektroniikkaan. Se kaikki on ollut olemassa maailman luomisesta asti tai mahdollista, mutta vasta nyt Jumala on antanut ihmisen sen löytää. Nyt evankeliumi voidaan viedä yli ihmisen asettamien rajojen sinnekin, minne ei ollut asiaa pitkään aikaan. Jumalalle ei voi rajoja panna.

Tosin näyttää siltä kuin Jumala olisi pantu pois tästä maailmasta, mutta silloin kun ihmiset vaikenivat hänestä, taivaat julistavat hänen kunniaan. Ja kun usko käy vähiin, jopa lähes olemattomiin, epäuskoinen maailma tulee näkemään hänen merkkinsä ja joutuu kauhistumaan Kristuksen ilmestymistä kirkkaudessa. Mitä vähemmän evankeliumiin uskotaan ja mitä vähemmän sillä on sijaa tässä maailmassa, sitä varmempi merkki se on Kristuksen ilmestymisestä ja hänen lopullisesta voitostaan.

Jumala on pannut tähän näkyvään maailmaan selvän todistuksen olemassaolostaan. Niinpä apostoli Pietari sanoo Pyhässä Hengessä: ”Sillä tahallaan he eivät halua tietää, että taivaat ja samoin maa, vedestä ja veden kautta rakennettu, olivat vanhastaan olemassa Jumalan sanan voimasta ja että niiden kautta silloinen maailma hukkui vedenpaisumukseen.” (2 Piet. 3:5) Niin varmana apostoli pitää asiaa, että hän sanoo Jumalan olemassaolon kieltämisen perustuvan tahalliseen haluttomuuteen tunnustaa Jumalan olemassaolo.

Jumalan olemassaolon tunnustaminen kuuluu lähtökohtana kristilliseen uskoon. Mutta siihen kuuluu paljon enemmän. Siihen kuuluu Jumalan lain vaikuttama synnintunto niin, että myönnämme rikkoneemme Jumalan pyhän tahdon ja ansainneemme hänen ikuisen vihansa. Tämäkään ei vielä tee meistä kristittyjä.

Tarvitsemme uskon Jeesukseen Kristukseen, ihmiseksi tulleeseen Jumalan Poikaan, joka meidän edestämme täytti Jumalan lain ja kärsi syntisten edestä Jumalan vihan ja syntiemme rangaistuksen. Tämä on kristinuskon pääsanoma. Syntimme ovat sovitetut, rangaistuksemme on jo kärsitty. Me saamme lahjana syntimme anteeksi ja iankaikkisen elämän. Kukaan ei tule taivaaseen omilla ansioillaan eikä myötävaikuttamisellaan, vaan taivas on auki yksinomaan Kristuksen täytetyn työn tähden. Tämä kaikki on meitä varten valmiina uskolla omistettavaksi.

Markku Särelä

Hartaus

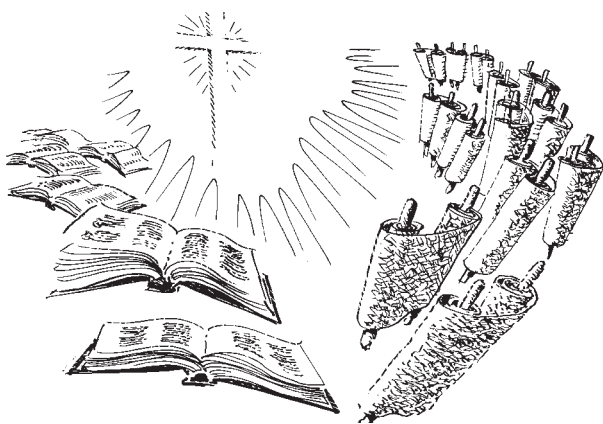
Riemun ja autuuden ääni kuuluu vanhurskasten teltoissa: Herran oikea käsi tekee väkeviä tekoja. Herran oikea käsi on korotettu. Herran oikea käsi tekee väkeviä tekoja. En kuole, vaan elän ja julistan Herran töitä. Herra kuritti minua kurittamalla, mutta kuolemalle hän ei minua antanut. Avatkaa minulle vanhurskauden portit käydäkseni niistä sisälle kiittämään Herraa. (Ps. 118:15-20.)

Tässä messiaanisisessa psalmis-
sa meillä on käsillä kohta, jossa
iloitaan ja kiitetään Messiaan saa-
masta voitosta, siitä voitosta, joka
kristityillä on hänessä ja hänen
voitossaan.

Vanhurskasten teltoissa eli kris-
tillisessä kirkossa riemuitaan siitä
autuudesta, jonka Kristus on hank-
kinut meille. Herran oikea käsi,
Jumalan kaikkivaltias voima, on
sen saanut aikaan. Kolmesti toiste-
taan ilmaus Herran oikea käsi, niin
kuin Jumala on kolmiyhteinen,
mutta hänen kaikkivaltias voiman-
sa on yksi, kaikille jumaluuden
persoonille yhteinen niin, että tämä
voima on jokaisella persoonalla
kokonaan.

Herran oikea käsi tekee väke-
viä tekoja, kun Isä herättää Kris-
tuksen kuolleista. Herran oikea
käsi on korotettu Kristuksessa,
joka omalla voimallaan nousi
kuolleista ja astui ylös taivaisiin.
Herran oikea käsi tekee väkeviä
tekoja, kun Pyhä Henki saarnaut-
taa sanaa Kristuksen kuolemassa
ja ylösnousemuksessa saadusta
voitosta ja saattaa näin ihmisiä
uskoon ja varjelee sitten uskossa
loppuun saakka.

Nousemalla kuolleista Kristus
voitti kuoleman eikä enää kuole
vaan elää. Niin uskovatkin hänen
kanssaan saavat elää eivätkä kuole.
Heillä on elämä Kristuksessa jo
tällä ajassa ja sitten iankaikkises-
ti. Hänen kuolemansa on tuonut
elämän. Kristus seurakuntansa
keskellä julistaa Herran töitä, sitä
mitä Herra on tehnyt ja tekee ih-
misten autuudeksi. Tämän hän te-
kee seurakuntansa kautta, kaikkien
uskovien kautta, mutta erityisesti
seurakunnan jumalanpalveluksissa.
Näin Herran töitä julistetaan sekä
jokaisen yksityisen uskovan kautta
että seurakunnan kokoontumisissa,
kun sanaa käytellään.

Niin kuin Kristusta kuritettiin meidän syntiemme tähden, niin meitäkin täällä ajassa kuritetaan, sillä olemme vielä syntisiä. Tämä kuritus tapahtuu iankaikkiseksi parhaaksemme. Sitä seuraa tämän elämän jälkeen, vähän aikaa kärsittyämme, iankaikkinen ilo. Kuolemalle ei Herra uskoviaan anna. Niin kuin Kristus nousi haudasta, niin nousevat kerran uskovienkin ruumiit elämään. Herra ei anna sielujamme eikä ruumiitamme kuolemalle. Kristus on voittanut turmiovallat: perkeleen, synnin ja kuoleman. Hänen kuolemansa on meidän kuolemamme kuolema, hänen elämänsä meidän elämämme.

Jeesus Kristus avasi meille vanhurskauden portit menemällä oman verensä kautta kerta kaikkiaan pyhään ja saamalla aikaan iankaikkisen lunastuksen (Hepr. 9:12). Hän toi meille vanhurskauden ja autuuden, nimittäin lahjavanhurskauden, joka on meidän omamme uskon kautta häneen. Uskovat käyvät si-

sälle vanhurskauden porteista, kun he Jumalan sanan voimasta uskovat evankeliumin, ja kerran he käyvät taivaan iloon. Kristillinen kirkko julistaa kolmiyhteisen Jumalan väkeviä tekoja ja kiittää niistä Herraa, Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä.

Myös kaikissa ahdistuksissa ja koettelemuksissa kiittäkäämme Herraa siitä voitosta, joka on meidän Jeesuksessa Kristuksessa. Voitto perkeleestä, synnistä ja kuolemasta on meidän Kristuksessa nyt ja aina, vaikka meitä täällä isällisesti kuritetaankin. Kolmiyhteisen Jumalan väkevät teot Kristuksessa ja hänen kauttaan ovat tuoneet meille kuoleman sijaan elämän. Herran oikea käsi on voimallisesti meidän puolellamme, niin että kestäimme loppuun saakka uskossa ja saavutamme iankaikkisen autuuden taivaan ilossa Herran Jeesuksen Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen kautta. Aamen!

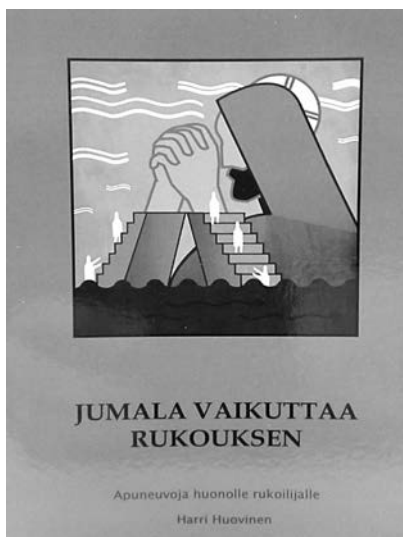
Risto Relander

Kirja-arvostelu:

Harri Huovinen:

Jumala vaikuttaa rukouksen – Apuneuvoja huonolle ru- koilijalle

Suomen Luther-säätiö 2019

”Kirjastojen ja kristillisten kirjakauppojen hyllyt notkuvat erilaisia rukousoppaita. Mihin siis tarvitaan vielä yhtä kirjaa rukouksesta?” Näin Suomen Lähetysliikkeen pastori Harri Huovinen pohtii kirjansa merkitystä sen esipuheessa. Kokonaisen kirjan kirjoittaminen rukouksesta on haastava tehtävä. Se ei ole sitä vain rukouskirjojen suuren ylitarjonnan vuoksi, vaan myös siksi että rukous koskettaa jokaista kristittyä hyvin henkilökohtaisella tasolla. On paljon kristittyjä, joilla on vakiintunut rukouselämä. Aiheesta kirjoittaminen niin, että henkilö mahdollisesti avautuu sen äärellä haastamaan omia tapojaan, vaatii paljon. Toisaalta on ihmisiä, jotka kokevat huonoa omaatuntoa rukouselämässään, eivät tunne sitä omakseen ja

ovat omissa silmissään huonoja rukoilijoita. Yritys auttaa tällaista ihmistä kirjan avulla ei ole vain haastavaa, vaan riski. Kehnot neuvot kun saattavat ajaa lukijan vielä syvemmälle epätoivoon. Nämä ihmiset näyttäisivät olevan kirjoittajan sydämellä.

Onneksi Huovinen on uskaltanut lähteä kirjoittamalla auttamaan. Mielestäni hän nimittäin todennäköisesti onnistuu auttamaan monia edellä mainituista ihmisryhmistä. Kirjan nimi kertoo peruslähtökohdan, josta hän aivan oikein rukousta tarkkailee ja sen esittää: Jumala saa aikaan sen, että me rukoilemme. Jumala luo sanansa kautta ihmiseen uskonelämän, jossa ihminen käy keskustelua Jumalan kanssa: Jumala puhuu sanassaan, ihminen vastaa rukouksella. Omin neuvoin

ihmisen tie Jumalan yhteyteen on poikki.

Kirjassa ei myöskään ladota ylhäältä rukouselämän vaatimuksia, vaan kirjoittaja asettuu lukijan rinnalle rukouksen aarteiden ääreen.

Tässä kirjassa on paljon annettavaa lukijalleen. Teki suuren vaikutuksen lukea, kuinka kirjassa esitetään Martti Lutherin katekismusrukouksen soveltamisesta Augsburgin tunnustuksen artikloihin. Kirjassa ei vain tyydytä esittämään sitä ideatasolla vaan Huovinen on laatinut jokaisesta 28 artiklasta nousevan esimerkkirukouksen ja osoittaa näin konkreettisesti, miten Lutherin rukouskaavan on sovittavissa Raamatun ja Katekismuksen lisäksi Tunnustuskirjoihin.

Onko tämä kirja siis täydellinen opas rukoukseen? Ei toki ja sen kirjoittajakin myöntää esipuheessaan. Itse olisin toivonut enemmän neuvoja joka kristityn rukouskirjan, Psalmien kirjan, käytöstä rukouselämässä. Kirjassa ei myöskään oteta esille rukouksen tunnustusluonnetta ja siitä seuraavia käytännön periaatteita, että meidät

on kutsuttu rukoilemaan kaikkien puolesta, sillä Jumala tahtoo, että kaikki pelastuvat (1 Tim. 1:4) ja kuitenkin me emme voi yhtyä joka paikassa emmekä kaikkien rukoukseen. (Fil. 3:16)

Kirjoittajan ansioksi täytyy lukea myös rehellinen kriittisyys, jolla kirjassa käsitellään erilaisista perinteistä nousevia rukouskäytäntöjä. Vaikka rukousnauhojen teologiaan ei kirjassa syvälle painuta – eikä se ole tarkoituksaan –, niiden käytännöllisen hyödyn ohella esitetään selkeästi ongelmia, joita monet opetukset rukousnauhoista sisältävät.

Lopuksi todettakoon, että Huovinen ei ole vain lukenut Lutheria, Weinrichia ja Kleinigia, vaan hän kirjoittaa kokemuksesta: ”Jos koet, ettet jaksa rukoilla tai väsyit huonouteesi, huuda vain yksinkertaisesti Herraasi Jeesusta Kristusta avuksi. - - - Lue sitten taas Kristuksen sanaa. Kuuntele, toista ja laula Kristuksen sanaa. Sanansa kautta Herrasi kyllä tekee sinussa kaiken, mikä on hänelle otollista.”

Markus Mäkinen

Tehtävä lapsille

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Ö	U	P	Y	A	R	A	E	J
2	O	I	Ä	T	Ö	D	Ö	Y	P
3	Y	T	Ö	R	S	Ä	L	S	K
4	N	H	A	A	M	U	O	I	P
5	L	K	Ä	P	T	L	V	H	O
6	Ä	Y	I	V	D	J	S	K	Ä
7	V	E	N	S	E	O	Y	M	I
8	U	H	U	O	G	S	T	E	K
9	E	M	A	T	I	U	N	R	Ö

Ratkaise salakirjoitus: Ratkaisu löytyy: Ef. 4:26. _

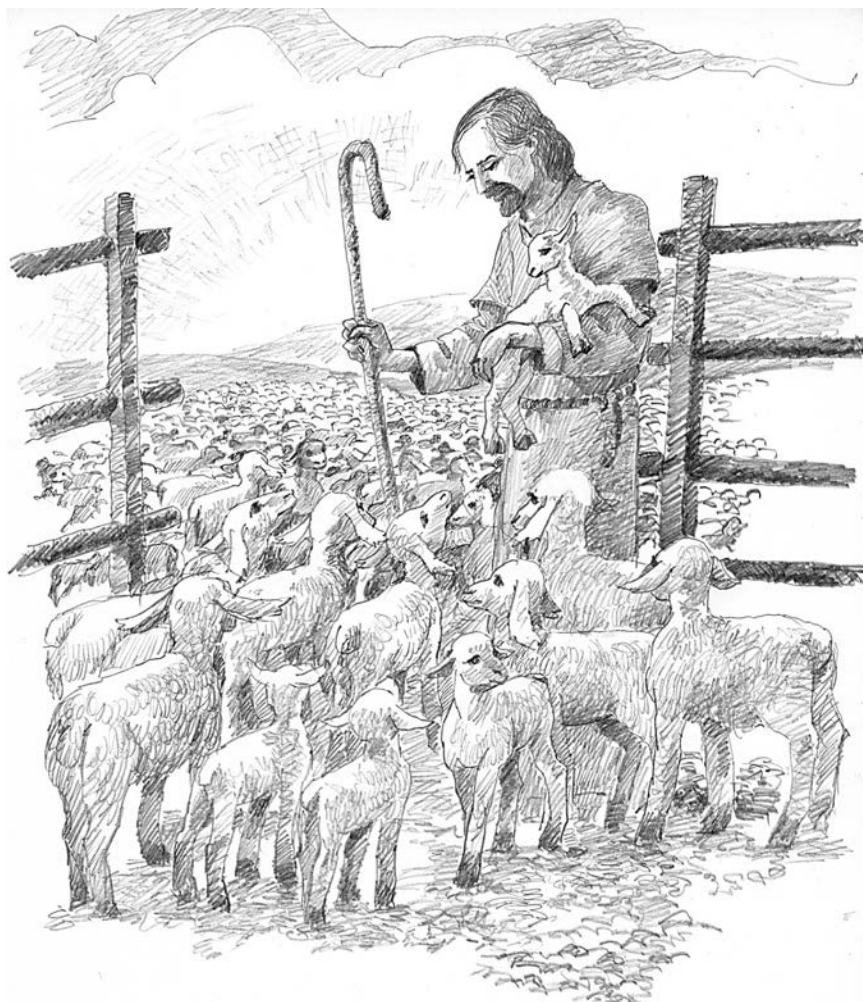
F3 A5 I8 I6 C2 C4 G9 E5 G1 B5 I5

C9 F4 D3 H4 A4 E8 G4 G9

F5 G1 E3 H6 A9 G1

D6 E9 H5 G1 C7 C7 H1 H2 A5 E9

Eeva Voima

Hyvä paimen

"Totisesti, totisesti sanon teille: se, joka ei mene ovesta lammastarhaan, vaan nousee sinne muualta, on varas ja ryöväri. Mutta se, joka menee ovesta sisälle, on lammasten paimen. Hänelle ovenvartija avaa, ja lampaat kuulevat hänen äänensä. Hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja vie heidät ulos. Laskettuaan kaikki omansa ulos hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä

ne tuntevat hänen äänensä. Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä." Tämän kuvauksen Jeesus puhui heille, mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hänen puheensa tarkoitti.

Jeesus sanoi heille vielä: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: Minä olen lammasten ovi. Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja ryöväreitä, mutta lampaat eivät ole kuulleet heitä. Minä olen ovi: jos joku minun kauttani menee sisälle, hän pelastuu, ja hän käy sisälle ja käy ulos ja löytää laitumen. Varas ei tule muuta kuin varastamaan, tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, että heillä olisi elämä ja olisi yltäkyllin. Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä. Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun hän näkee suden tulevan, [hän] jättää lampaat ja pakenee, ja susi ryöstää ja hajottaa ne. Hän pakenee, sillä hänet on palkattu eikä hän pidä huolta lampaista. Minä olen se hyvä paimen, ja tunnen omani, ja minun omani tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän, ja annan henkeni lampaiden edestä.

Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammastarhasta. Myös niitä minun tulee johdattaa, ja ne tulevat kuulemaan minun ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen. Sen tähden Isä minua rakastaa, koska minä annan henkeni, että sen jälleen ottaisin. Kukaan ei ota sitä minulta, vaan minä annan sen itsestäni. Minulla on valta antaa se, ja minulla on valta ottaa se jälleen. Sen käskyn olen saanut Isältäni." (Joh, 10:1-18)

STLK:n kirjamyyntiluettelo ja hinnasto 2019		€
Aamoksen kirja, käännös ja selitys (M. Säreä)		2,50
Apostoli Paavalin Roomalaiskirjeen selitys (G. Stöckhardt)		30,00
Apostoli Pietarin ensimmäisen kirjeen selitys (G. Stöckhardt)		20,00
Elävän veden virttoja (G. A. Aho)		20,00
Erlaisia luterilaisia kirkkoja ja kirkkoliittoja (A. A. Uppala)		1,00
Helmiä (E. Voima, O. Lappalainen)		4,00
Herrani elää (R. Efraimson)		20,00
Iso kateismus, venäjänkielinen (M. Luther)		12,00
Israelin asema Uuden testamentin seurakunnassa (M. Säreä)		0,50
Jeesus elää, runokirja (G. A. Aho)		5,00
Jeesus on tosi Jumala (M. Säreä)		2,50
Katso Jumalan Karitsa (G. A. Aho)		5,00
Kirkko ja virka (C. F. W. Walther)		18,50
Kirkkokuri vaeluksen asioissa (M. Säreä)		1,50
Kirkkokysymys (A. A. Uppala)		20,00
Koetelkaa kaikki (toim. M. Säreä)		1,50
Kolossa seurakunta (M. Säreä)		2,50
Kotihartaus (C. F. W. Walther)		50,00
Kristinoppi, igblannin-, igbon-, latvian-, liettuan-, ruotsin-, suomen-, venäjän-, virokielinen		12,00
Kristuksen kuuluisuus (M. Säreä)		8,50
Kristus meidän edestämme - Teesejä vanhurskauttamisesta (M. Säreä)		17,00
Kristus pyhän Raamatun selittäjänä (M. Säreä)		3,50
Kärsivälliset ahdistuksessa - Lohdutusta sairaille ja masentuneille		5,00
Laki ja evankeliumi (C. F. W. Walther)		20,00
Lapsikaste on raamatullinen (M. Säreä)		5,00
Lapsikaste on raamatullinen, venäjänkielinen (M. Säreä)		8,00
Luterilaiset tunnustuskirjat, venäjänkielinen		32,00
Luterilaisuus ja paavius, (sis. Schmalkaldenin uskonkohdat ja Paavin vallasta ja yliherruudesta), venäjänkielinen		10,00
Miten luterilainen kirkko selittää Vanhaa ja Uutta testamenttia (R. Preus)		5,00
Oikaisuja pastori Pätiälän muistelmiin (A. A. Uppala)		1,00
Oikea näkyvä kirkko (C. F. W. Walther)		17,00
Paavali pakanain apostoli (T. Matikainen)		8,00
Paikallisseurakunta (C. F. W. Walther)		17,00
Pyhän kasteen sakramentti (G. A. Aho)		0,50
Pyhä Raamattu (STLK 2017)		50,00
Pyhän Raamatun Lukukirja (STLK)		7,00
Raamattu opettaa (Brief Statement - LCMS, suom. M. Säreä)		1,00
Raamatun arvovallasta ja erehtymättömydestä (S. H. Naftzger)		2,50
Rakkaimmat raamatunpaikat (toim. M. Säreä)		5,00
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 1 (M. Säreä)		0,50
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 2 (M. Säreä)		15,00
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 3 (M. Säreä)		15,00
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 4 (M. Säreä)		15,00
Rukous joka päivälle		15,00
Rukouskirja lapsille		0,50
Saarnavirka on Kristuksen käsky (M. Säreä)		17,00
Sana on elämän lähde, suomenkielinen (M. Säreä)		6,00
Sana on elämän lähde, venäjänkielinen (M. Säreä)		8,00
Seurakunnan oikeudesta ja saarnavirasta (M. Luther)		6,00
Sovituksen Sana (R. Efraimson)		20,00
Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko 1928-1968 (A. A. Uppala, M. Säreä)		1,00
Säännöt 2004 (STLK:n ja Tunn. Lut. Sk:n yhdyksuntajärjestys)		3,00
Tekijänoikeudesta maailmaan - Taustaa 1. (K. Pälkkö, M. Säreä)		8,00
Kehitysoopin kullisseista - Taustaa 2. (K. Pälkkö)		10,00
Alusta viimeiseen aikaan - Taustaa 3. (K. Pälkkö)		12,00
Tiedän Lunastajani elävän (G. A. Aho)		20,00
Tieni johdata taivaaseen (V. Apponen)		8,00
Tunnustukselliset seurakunnat syntyvät (A. A. Uppala)		17,00
Tähän asti on Herra meitä auttanut, STLK:n 50 -vuotisjuhlajulkaisu		3,50
Taksi päiväksi (C. M.-Zorn)		20,00
Vanhain testamentin esikuvia Jeesuksesta (G. A. Aho)		2,50
Yksin uskosta, (sis. Augsburgin tunnustus ja Apologia), venäjänkielinen		25,00
95 teesiä Lutherin muistovuonna 1983 (M. Säreä)		1,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 1-7 (M. Luther) (jäsenille 35,-)		49,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 8-17 (M. Luther) (jäsenille 35,-)		49,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 18-24 (M. Luther) (jäsenille 35,-)		49,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 25-31 (M. Luther) (jäsenille 35,-)		49,00
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 32-50 (M. Luther) (jäsenille 35,-)		49,00
Kirkkopostilla I, II, III ja Huonepostilla (M. Luther)		200,00
Kirkon sananpalvelijan asettamisesta (M. Luther)		10,00
Kristillisen kirkon usko ja nykyajan raamatuntutkimus (R. Preus)		3,50
Kristuksen ehtoollisesta, suuri tunnustus (M. Luther)		35,00
Raamatun inspiraatio (R. Preus)		14,50
Uskon pyhä salaisuus (J. Gerhard)		37,00
Vanhurskauttamisoppi klassisen luterilaisen ortodoksian teologiassa (R. Preus)		5,00
Voimattomalle voimaa (G. A. Aho / L. Koskenniemi)		10,00
LUTERILAINEN -lehti, vuosikerran tilaus ulkomaille 35,00 kotimaahan		25,00
Luterilainen -lehti, irtokumero (uusin no maksullinen, vanhoja maksutta)		2,50
Lähetystyöhön tarkoitettujen suurempien kirjatilauksen hinnasta voidaan neuvotella erikseen.		
Postitse tilattaessa hintaan lisätään toimituskulut.		

Jumalan sana - aina ajankohtainen

Uskonpuhdistusjuhla
2.11.2019

Lahden kirkossamme,
Rajakatu 7

11.00 Ehtoollisjumalanpalvelus
rippisanat ja liturgia: Kimmo Närhi

saarna: Markus Mäkinen

13.30 Päiväjuhla, jossa opetuspuheiden aiheina:

- Jumalan sanalla on jumalallinen arvovalta, Kimmo Närhi
- Jumalan sana on kirkas ja selkeä,

Markku Särelä

- Jumalan sana on tehoisa ja voimallinen, Markus Mäkinen
- Jumalan sana on lakia ja evankeliumia, Vesa Hautala
- Päättöshartaus, Joh. 8:31-32, Risto Relander

Lisäksi musiikkiesityksiä ja Siionin kanteleen lauluja.
Tule mukaan iloitsemaan evankeliumin puhtaasta sanasta!

Radion iltahartaus 26.11. Yle Radio 1 klo 18.50.
Puhujana pastori Markus Mäkinen.

Hartaus on kuunneltavissa lähetyksen jälkeen Yle
Areenassa 30 päivän ajan.

Tapahtumia:

*Jumala ihmiseksi***Lasten ja
nuorten joululeiri**

28. – 31.12.2019

Orivedellä, Siitamaja 33

Päiväohjelma

To 28.12.

15.00 Päiväjuoma

16.00 Aloitus ja lauluja

17.00 Päivällinen

18.00 Oppitunti lapsille ja nuorille

19.00 Iltahartaus ja iltaohjelma

20.00 Iltapala

Pe 29.12 ja la 30.12.

8.30 Aamiainen

9.30 Aamuhartaus

10.30 Oppitunnit lapsille ja
nuorille

11.30 Lauluja

12.00 Lounas

Yhteistä toimintaa

15.00 Päiväjuoma

16.20 Oppitunnit lapsille ja
nuorille

17.00 Päivällinen

18.30 Lauluja

19.00 Iltahartaus ja hartaus

20.00 Iltapala

Su 31.12.

8.30 Aamiainen

9:30 Aamuopetus ja -rukous

11.00 Jumalanpalvelus

n. 12:15 Lounas

Ilmoittautuminen Markus Mäkiselle 17.12. mennessä.

Koko leirin hinta on 60e ja 20e/vrk.

Samasta perheestä enintään kahdesta lapsesta.

Toimintatiedot:

Helsinki, Fabianinkatu 13 A 1: *Jumalanpalvelus* sunnuntaisin klo 11. *HPE ja pyhäkoulu* 13.10., 17.11., 1.12. *Katekismusopetus* 27.10., 24.11., 22.12. Poikkeus: ei jumalanpalvelusta 29.9. eikä 3.11.

Hämeenlinna, Karjalapirtti, Saaris-
tenkatu 22: *Jumalanpalvelus + HPE*
joka kuukauden 1. ja 2. sunnuntai,
klo 15.00. Poikkeus 3.11. ja 17. 11.
ei tilaisuutta. *Raamattutunti* pidetään
kuukauden 4. sunnuntai kodeissa. Tie-
dustelut pastori Hautalalta.

Joensuu: *Jumalanpalvelus*, HPE su
22.9., 13.10., 10.11. 1.12. ja 22.12.
klo 18.

Kokkola: *Jumalanpalvelus*, HPE pe
4.10., 25.10., 15.11. ja to 12.12. klo
18.30.

Lahti: *Jumalanpalvelus*, HPE su 6.10.,
20.10., 17.11. *Uskonpuhdistusjuhla*
2.11. alk. klo 11. *Raamattutunnit* Hep-
realaiskirjeestä – kysy pastori Mäki-
seltä. Poikkeus: ei jumalanpalvelusta
3.11.

Pori, Marttala, Valtakatu 7: *Jumalan-
palvelus*, HPE 13.10., 17.11. ja 8.12.
klo 16.

Seinäjäoki: *Jumalanpalvelus*, HPE la
5.10., 26.10., 16.11. ja 14.12. klo 16.

Tampere, Marttala, Hämeenpuisto
39a: *Jumalanpalvelus*, sunnuntaisin
klo 11. HPE Poikkeus: 3.11. ja 17.11.
ei tilaisuutta.

Turku: *Kotijumalanpalvelus*, HPE pe
11.10., la 9.11. ja 14.12. klo 13.00.
Tiedustelut pastori Mäkiseltä.

Tyrvävä: *Jumalanpalvelus*, HPE pe
13.12. klo 14.30.

Vaasa: *Jumalanpalvelus*, HPE la 5.10.
26.10., 16.11. ja 14.12. klo 11.

Äänekoski: *Jumalanpalvelus*, HPE su
6.10., 17.11. ja 15.12. klo 17.

Pastori Edward Brockwell Ansari-
tie 5 A 21. 40520 Jyväskylä.
Puh. 050 433 1100.

edward.brockwell@luterilainen.com

Pastori Vesa Hautala Kullervon-
katu 1-3 D 95, 33100 Tampere,
Puh. 040 844 5368.

vesa.hautala@luterilainen.com

Pastori Markus Mäkinen Käntä-
kyläntie 6 F, 00640 Helsinki.
Puh. 040 752 1156.

markus.makinen@luterilainen.com

Pastori Kimmo Närhi Luhtikatu 3
A 6, 15500 Lahti.

Puh. 040 7567 659.

kimmo.narhi@luterilainen.com

Pastori Risto Relander, Välen-
ojankatu 7 A 17, 05880 Hyvinkää.
Puh. 040 5741887

www.luterilainen.com
www.pyhäkoulu.fi

Sisällys:

Valvo itseäsi! Martti Luther.....	138
Kielletty sana?, MM.....	139
Katekismusopetusta: Lunastuksen uskonkohta, KN.....	141
Vuosimiljoonat ja kristillinen usko, Kristillisestä maailmankuvasta, MS..	142
Kuningas Joosian toimittama uskonpuhdistus, MM.....	143
Uskovan päivittäinen uskonpuhdistus, KN.....	146
Uskonpuhdistus ja ehtoollinen, RR.....	148
Uskollisia työmiehiä, Aonio Paleario, MM.....	151
Kysy pastorilata, MM.....	153
Ateismista kristilliseen Jumala-uskoon, MS.....	155
Hartaus, RR.....	157
Kirja-arvostelu, MM.....	159
Tehtävä lapsille, EV.....	161
Hyvä paimen, Joh 10:1-18.....	162
Kirjaluettelo 2019,.....	164
Toimintatietoja.....	165-167
Kansi: Raamatun äärellä, Kimmo Pälikkö	

Seurakuntien tilinumeroita: Tampere: FI74 5700 0220 0405 23,
Helsinki: FI75 1270 3000 0189 73. Luterilainen-lehti, tilausmaksut ja lahjoitukset
Luterilaiselle: FI15 8000 1700 3033 09. Kirkkokunta: 1) FI86 2205 1800 0215 59.
Pyydetään merkitsemään viitenumerot seuraavasti: kotimaan työ 4200, ulkolähetys
7003, opintorahasto 7100. 2) Kirjamyynä FI44 8000 1801 4770 85.

Julkaisija: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko.
Tilaushinta 2019: Kotimaassa 25 e vuosikerta, ulkomaille 35 e
Toimitus: Päätoimittaja: Markus Mäkinen, Siltavoudintie 1 B 16, 00640 Helsinki,
puh 040 752 1156, markus.makinen@luterilainen.com
Taitto ja kuvitus: Kimmo Pälikkö.
Lehden tilaukset, osoitteenmuutokset ja laskutus: seppo.sarela@
luterilainen.com, puh. 045-145 8600. Jos se ei ole mahdollista, niin muutokset
voi antaa puhelimitse päätoimittajalle.
Tilausmaksut, Luterilainen-lehden pankkitilille no.: FI15 8000 1700 3033 09
Kirkon internet-sivut: www.luterilainen.com